

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला पारंगत (एम.ए.) भरतनाट्यम्

A

परीक्षा : जून : २०२३

द्वितीय वर्ष

विषय : भारतीय तत्त्वज्ञान (20E MAB 212)

दिनांक: ९/०६/२०२३

गुण: १००

वेळ: .दु. २.०० ते ५.००

सूचना: १) कोणतेही ५ प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र.१ तत्त्वज्ञान म्हणजे काय? नृत्याच्या अभ्यासक्रमात (विशेषतः) शास्त्रीय नृत्याच्या अभ्यासक्रमात हा विषय शिकणे/ शिकवणे महत्त्वाचे का आहे? तुमचे मत मांडा. (२०)
- प्र.२ भारतीय तत्त्वज्ञानाच्या विकासाचे ४ कालखंड कोणते. सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)
- प्र.३ वैष्णव पंथा वर तपशीलवार माहिती लिहा: खालील मुद्दे धरून उत्तर लिहा. (२०)
१. उगम
 २. प्रसार
 ३. भक्तीचे प्रकार
 ४. भारतीय शास्त्रीय नृत्यावर झालेला प्रभाव
- प्र.४ भारतीय तत्त्वज्ञान व पाश्चात्य तत्त्वज्ञान यांचा तुलनात्मक अभ्यास करा. त्यांतील मूलभूत तत्त्व व पध्दतींवर विशेष भर द्या. (२०)
- प्र.५ भारतीय तत्त्वज्ञानातील ६ मूळ शाखा कोणत्या? सांख्य तत्त्वाबद्दल सविस्तर लिहा व त्याचा भारतीय शास्त्रीय नृत्यावर कसा परिणाम होतो ते सांगा. उदाहरण द्या. (२०)
- प्र.६ टिपा लिहा: (कोणत्याही २) (२०)
१. शक्ती पंथ
 २. शैव पंथ
 ३. पतंजलांचे योग शास्त्र

English Translation

Instructions: 1) Attempt any five questions. 2) All Questions carry equal (20) Marks.

- Q.1 What is Philosophy? Why do you think it is important for a dancer to learn Indian Philosophy? (20)
- Q.2 Which are the 4 periods of Philosophic development? Write in detail. (20)
- Q.3 Write a detailed note on Vaishnavism with respect to the following points: (20)
- (i) Origin
 - (ii) Spread/propagation
 - (iii) Types of Bhakti
 - (iv) Influence on Indian classical dance
- Q.4 Make a comparative study between Indian Philosophy and Western Philosophy with respect to the general ideas and methods/schools. (20)
- Q.5 Which are the 6 schools of Indian Philosophy? Write in detail about the sankhya philosophy and its influence on Indian classical dance. Quote examples. (20)
- Q.6 Write short notes on:-(any 2) (20)
- (i) Shakti Cult
 - (ii) Shaivism
 - (iii) Patanjali's Yoga
